

Pozdravljeni devetošolci!

upam, da ste vi in vaši bližnji zdravi! Hvala vsem za odzive, ki sem jih dobil preko elektronske pošte. V tem tednu sem za vas pripravil malenkost spremenjen način dela in sicer bomo spremljali zaključek druge svetovne vojne v Sloveniji.

Povratne informacije v zvezi s snovjo (ni potrebno prilagati fotografij), nerazumevanjem naloge ali zgolj nasvetom pričakujem **najkasneje do petka, 10. aprila (do 14. ure)**, na elektronski naslov: zgodovina.zalec@gmail.com. V naslov sporočila (ZADEVA) napišite IME, PRIIMEK in RAZRED.

Na dnu dokumenta prilagam tudi rešitve prejšnjih ur. Preveri jih in si dopiši morebitne popravke.

Vse lepo in zdravja vam in vašim bližnjim.

Martin Marič

Na spletni strani RTVSLO, si poglej dokumentarni film Dnevnik nekega naroda (dostop na: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/dnevnik-nekega-naroda/174629141>). Poglej ga od 42.00 – 48.00 minute.

Zapiši si naslov: **Kaj je konec vojne pomenil Slovencem** (učbenik 112)
Podnaslov: **Sklepni boji**

S pomočjo dokumentarnega filma in učbenika odgovori na vprašanja:

- Zakaj je hotel Churchill ohraniti vpliv v Jugoslaviji?
- Za katero stran se je opredelil Tito?
- Kdo in kdaj je osvobodil Beograd?
- Zakaj so zavezniki skušali doseči Trst in Celovec pred partizani?
- Kdo je osvobodil Trst ter kdaj?
- Kje bi morala po prvotnih planih biti ustanovljena prva slovenska vlada?
- Zakaj partizani niso ostali v Trstu, Gorici ter na Koroškem?
- Kako dolgo po kapitulaciji Nemčije so še trajali boji v Sloveniji in zakaj tako dolgo?
- Koliko Slovencev naj bi po ocenah zgodovinarjev umrlo med 2. svetovno vojno?
- Kaj smo Slovenci pridobili s koncem vojne?

Dodatne neobvezne video vsebine, gradivo za utrjevanje, kviz, ...

- <https://www.ucimse.com/razred9/naloge/slovinci-od-zacetka-20-stoletja-do-druge-svetovne-vojne>
- <https://lanovsvet.si teme/5-slovinci-med-drugo-svetovno-vojno/>

- 1) V učbeniku na strani 113 si preberi učno snov.
- 2) Prepiši spodnje izpiske ter odgovori na vprašanja.

Napiši podnaslov: **Neuspešen poskus meščanskih strank in beg**

- meščanske stranke jeseni ustanovijo svojo predstavništvo Narodni odbor za Slovenijo;
- Narodni odbor je 3. maja 1945 razglasil državo Slovenijo znotraj Kraljevine Jugoslavije;
- ustanovil narodno vojsko (domobranci in ostale enote meščanskih strank);
- hotel razglasiti slovensko vlado in prevzeti oblast v Sloveniji.

Ti načrti se niso uresničili, ker je zmagala OF!

Veliko Slovencev, ki so sodelovali z okupatorjem ali zavračali Osvobodilno fronto je ob osvoboditvi Slovenije zajel strah, zato so zbežali skupaj z nemško, četniško, ustaško in domobranksko vojsko zbežali proti Koroški, kjer so bili nastanjeni v taboriščih.

3) Odgovori:

- Zakaj so se ljudje, ki so pričeli bežati bali OF?
- Kam so se ti begunci odselili kasneje?
- Zakaj niso prišli nazaj v novo Jugoslavijo?
- Poznaš še danes kakšen primer, kjer ljudje bežijo iz svoje države in zakaj bežijo?

4) Snov boš na zanimiv način utrdil na tem spletnem kvizu, ki sem ti ga pripravil. Ni se ti potrebno registrirati ali vpisati. Lahko ga igraš na računalniku, tablici ali mobilniku:

- prilepi povezavo: www.quizizz.com/join?gc=006324
- ALI
- v brskalnik (google) vtipkaj joinmyquiz.com in napiši kodo kviza 006324,
- igray le **enkrat**,
- ne vpisuj se s celim imenom, ampak le z začetnicami in razredom (npr. Janez Novak 7.b – JN7B),
- kviz se zaključi v petek (ob 13.00),
- nato jaz pregledam vaše dosežke,
- s pomočjo kviza ugotoviš kaj je še potrebno utrditi,
- snov lahko v tem kvizu tudi utrdiš s pomočjo flashcards.

Dodatne neobvezne video vsebine, gradivo za utrjevanje, kviz, ...

- <https://www.ucimse.com/razred9/naloge/slovinci-od-zacetka-20-stoletja-do-druge-svetovne-vojne>
- <https://lanovsvet.si teme/5-slovinci-med-drugo-svetovno-vojno/>

Rešitve Državljska vojna – spopad med Slovenci

- **Zakaj je prišlo do nasprotij med meščanskim ter komunističnim taborom?**

Do nasprotij je prišlo zaradi različnih političnih pogledov in zaradi poveljne politične ureditve, v kateri sta oba tabora hotela zavladati. V začetku vojne sta imela oba tabora različne poglede do upora in do okupatorja.

- **Kako je Varnostno-obveščevalna služba nastopila proti svojim nasprotnikom?**

Varnostno-obveščevalna služba (VOS) je s smrtjo kaznovala nasprotnike OF (npr. nekdanjega bana Natlačna in duhovnika dr. Erlicha).

- **Ali so komunisti obračunali tudi s svojimi sodelavci? Zakaj?**

Komunisti so obračunali tudi znotraj OF, ker so si želeli samostojno vodenje OF, njihov cilj je bilo poveljno vodenje države, zato so opozicijo znotraj OF pričeli odstranjevati.

- **Kakšna je bila vloga katoliške Cerkve do osvobodilnega boja?**

Cerkev na Slovenskem ni bila enotna, ker je bila pod različnimi okupatorji. Na Štajerskem in Gorenjskem je veliko duhovnikov bilo izgnanih. Nekateri duhovniki so sodelovali z OF, nekateri so pa ji ostro nasprotovali in so v njej videli komunistično grožnjo, zato so sodelovali z okupatorjem (ljubljski škof Rožman).

- **Kdo je ustanovil vaške straže ter zakaj?**

Vaške straže (bela garda) je ustanovil meščanski tabor poleti leta 1942 z namenom, da se branijo pred nasiljem OF, njihov cilj je bil uničiti partizansko gibanje, da bi preprečili poveljni prevzem oblasti komunistom.

- **Je po tvojem mnenju bil odziv določenih prebivalcev, da se priključi vaškim stražam upravičen? Odvisno od vašega gledišča.**

- **Zakaj so vaške straže bile kolaboracionistične?**

Vaške straže so bile kolaboracionistične, saj so jih organizirali in vojaško oborožili okupatorji in jih celi vključili v svoje enote, kot MVAC oz. protikomunistične milice.

- **Kdo so bili četniki in za kaj so se borili?**

Četniki ali plava garda so bili pristaši nekdanje ureditve Jugoslavije, prizadevali so si za vrnitev kralja. Povezani so bili s četniki njihovega voditelja Draže Mihailovića. Tudi četniki so se v borbi proti partizanom povezali z Italijani.

- **Kakšen je bil rezultat boja med partizani ter plavo in belo gardo?**

Po kapitulaciji Italije so pripadnike vaških straž partizani premagali v bitki na Turjaku. Četnike pa so premagali v bitki pri Grčaricah.

- **Kdaj se ustanovi slovensko domobranstvo? Kdo jih vodi?**

Domobranstvo se ustanovi po kapitulaciji Italije, ko Nemci prevzamejo Ljubljansko pokrajino. Prvi domobranci so zaprisegli aprila 1944. Vodil jih je general Leon Rupnik

- **Ali jih prištevamo med sodelavce okupatorja? Zakaj?**

Prištevamo jih med sodelavce okupatorj/kvizlinge/kolaboracioniste, saj so aktivno sodelovali z Nemci in nemško vojsko, v prisegi prisegli Hitlerju, dobili plačilo in orožje od Nemcev.

Vprašanja s strani 111. - REŠITVE

1) Osvobodilna fronta je bila organizacija različnih političnih skupin. Najvišji organ je bil Vrhovni plenum, v katerem so bili predstavniki teh političnih skupin. Vrhovni plenum se je že leta 1941 preimenoval v Slovenski narodnoosvobodilno odbor (SNOO).

2) Zbor odposlancev je imel veliko vlogo pri nastajanju slovenske državnosti, saj je predstavljal predstavnike vseh Slovencev v OF, na Zboru odposlancev so izvolili SNOS, ki je bil kot parlament. Zavzeli so se za enakopravnost Slovenije v Jugoslaviji ter iz tega Zbora odposlancev je bila izvoljena 5. maja 1945 tudi 1. SLOVENSKA VLADA v Ajdovščini.

3) Na drugem zasedanju AVONJ-a so :

- odvzeli pristojnosti vladi v izgnanstvu ter prepovedali vrnitev kralja, dokler ne bi bilo referendumu
- imenovali so novo jugoslovansko vlado
- razglasili združitev jugoslovanskih narodov
- sklenili so, da hočejo pridobiti Slovensko Primorje, Beneško Slovenijo, Istro,...